

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО**

**Відділ аспірантури та докторантури
Вокальний та диригентський факультет
Кафедра оперної підготовки та музичної режисури**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з навчальної роботи
проф. Бондарчук В. О.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

П1: «ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

**Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
Спеціалізація «Музична режисура»**

Ступінь вищої освіти «Доктор мистецтв»

Форма навчання: денна

Викладачі, які ведуть дисципліну:

Касьянова О.В. – професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України;

Ільченко П.І. – професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв України, професор.

Київ – 2020 рік

Силабус навчальної «Педагогічна практика» для творчих аспірантів ступеня вищої освіти «Доктор мистецтва» у галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура» – 38с.

Розробник: Касьянова О.В. – професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України.

Рецензент: Юник Д.Г. – професор кафедри теорії та історії музики Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського, доктор педагогічних наук, професор.

Силабус затверджений на засіданні кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського.
Протокол № від 2020 року

Завідувач кафедри: Колесник Є. В. – народна артистка України, професор.

Декан факультету: Олексієнко О. В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений артист України, в. о. професора.

Завідувач відділу аспірантури та докторантури: Путятицька О.В., кандидат мистецтвознавства, доцент.

Схвалено Вченою радою НМАУ ім. П. І. Чайковського для творчих аспірантів ступеня вищої освіти «Доктор мистецтва» у галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура».

Протокол № від 2020 року

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Анотація, мета та завдання навчальної дисципліни.	5
3. Інформаційний обсяг дисципліни.....	7
4. Календарно-тематичний план навчальної дисципліни.....	8
5. Самостійна робота.....	10
6. Графік контролю за самостійною роботою творчих аспірантів.....	11
7. Графік консультацій.....	13
8. Методичне забезпечення.....	13
8.1. Тематика і методичні вказівки до написання реферату.....	13
8.2. Завдання, плани і методичні вказівки до семінарських занять.....	15
8.3. Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи творчих аспірантів.....	21
8.4. Питання до екзамену.....	27
8.5. Програма екзамену. Вимоги до нього.....	29
8.6. Критерії оцінювання професійних компетентностей і програмних результатів навчання творчих аспірантів.....	31
8.7. Розподіл балів, які отримують творчі аспіранти.....	33
8.8. Політика курсу.....	34
8.9. Методичні рекомендації щодо змішаної форми навчання..	34
9. Рекомендована література.....	35
10. Інформаційні ресурси.....	38

Обсяг годин – 180
 Практика – 60
 Самостійні – 120

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна 3. Дисципліни, які забезпечують набуття професійних компетентностей
Модулів – 3	Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» Спеціалізація «Музична режисура»	Рік підготовки: 1-3-й
Змістових модулів – 6		Семестр: 1-6-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: Модульна контрольна робота – 2,4,6 семестри		Практика: 60 годин
		Самостійна робота: 120 год.
		Індивідуальні завдання входять до самостійної роботи
Загальна кількість годин – 180	Ступінь вищої освіти: «Доктор мистецтва»	Вид контролю: 1-5 семестри – залік 6 семестр – екзамен
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,3,5 семестри – 1 2,4,6 семестри – 0,5 самостійної роботи – 2		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання: 60 год. (~33,3 %) до 120 год. (~66,7%).

2. Анотація, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Педагогічна практика» є процес вдосконалення індивідуальної педагогічної майстерності доктора мистецтва у викладанні фахових дисциплін у вищих мистецьких закладах освіти, у репетиторській роботі з виконавцями при втіленні оперних вистав у музичному театрі.

Місце дисципліни в програмі навчання: базовий нормативний курс за спеціальністю і спеціалізацією, що забезпечує здобуття професійних психолого-педагогічних, організаційно-управлінських та науково-дослідницьких компетентностей творчого аспіранта як викладача вищого мистецького закладу освіти, режисера-репетитора в музичному театрі.

Міждисциплінарні зв'язки.

ГЕ 1: Методологічні засади сучасного філософського знання: концепції, напрями, персоналії.

ГЕ 2: Основна іноземна мова (англійська).

ФП 1: Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва.

ФП 2: Новітні тенденції в музичному театрі ХХІ ст..

ЗП 1: Режисура музичного театру (Фах).

ЗП 2: Інноваційні технології в мистецькій освіті.

ЗП 3: Підготовка творчого мистецького проєкту.

ПД 1: Підготовка науково-дослідного проєкту.

ВВА 1: Філософія культури.

ВВА 2: Естетичні парадигми сучасності.

ВВА 3: Актуальні проблеми аналізу музичного твору (теорія, методологія, практика).

ВВА 4: Інтерпретація музичного твору.

ВВА 5: Вагнер і вагнеріанство у світових мистецьких процесах.

ВВА 6: Українська музична спадщина: нові відкриття.

ВВА 7: Комунікаційні технології в сучасній музичній культурі України.

ВВА 8: Комунікативні компетентності музиканта: психолого-педагогічний контекст.

ВВА 9: Комп'ютерне редагування музикознавчих текстів.

Мета: підготовка висококваліфікованого фахівця – доктора мистецтва, здатного до інноваційної режисерсько-постановочної, науково-педагогічної, пошуково-дослідницької діяльності у сфері музичного театру.

Завдання:

- підвищення кваліфікації творчого аспіранта при викладанні фахових дисциплін у вищих мистецьких закладах освіти для підготовки бакалавра і магістра музично-театральної сфери;
- підвищення кваліфікації творчого аспіранта під час режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над поточним репертуаром Оперної студії як учбової форми музичного театру.

У результаті вивчення навчальної дисципліни творчий аспірант повинен

знати:

- технологію підготовки та проведення навчально-виховного процесу з фахових дисциплін у вищих мистецьких закладах освіти;
- алгоритм режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над поточним репертуаром музичного театру;

вміти:

- застосовувати методологію професійної підготовки фахівця, синтезуючи традиційні та інноваційні мистецькі технології задля їх застосування в навчальному процесі;
- дотримуватися методичної послідовності режисерсько-педагогічних дій у репетиційній роботі над виставою та її апробації на глядача;

володіти професійними компетенціями:

- здатністю організовувати та ефективно проводити навчально-виховний процес підготовки фахівця музично-театральної сфери, визначаючи оптимальні інноваційні технології для розвитку його творчого потенціалу, використовуючи творчо переосмислені відповідно до специфіки мистецьких дисциплін інтерактивні форми, методи, засоби навчання і контролю;
- здатністю організовувати та проводити режисерсько-педагогічну і репетиторську роботу при постановці оперної вистави в музичному театрі або введенні нових виконавців у поточний репертуар.

Програмні результати навчання:

- готовність фахівця до креативної науково-педагогічної діяльності у вищому мистецькому закладі освіти із синтезуванням традиційних та інноваційних мистецьких технологій навчання та самонавчання;
- спроможність фахівця до оригінальної режисерсько-педагогічної та репетиторської діяльності в музичному театрі крізь призму синтезування традиційних та новітніх мультимедійних арт-технологій в сценографічному вирішенні оперних вистав.

3. Інформаційний обсяг дисципліни

МОДУЛЬ 1. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН НА БАКАЛАВРАТІ

Змістовний модуль 1. Організаційні засади навчального процесу підготовки бакалавра

Тема 1. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-професійної програми бакалавра

Тема 2. Методика організації навчально-виховного процесу підготовки бакалавра музичної режисури

Змістовний модуль 2. Методика проведення занять із фахових дисциплін у бакалавраті

Тема 3. Визначення викладачем завдань практиканта у проведенні занять з фахових дисциплін

Тема 4. Контент проведення занять у бакалавраті із закріплених за практикантом дисциплін

ІНДЗ 1. Традиційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці бакалавра музичної режисури: модульна контрольна робота 1

МОДУЛЬ 2. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У МАГІСТРАТУРІ

Змістовний модуль 3. Концепт організації навчального процесу підготовки магістра

Тема 5. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-наукової програми магістра

Тема 6. Інноваційні підходи до організації навчально-виховного процесу підготовки магістранта музичної режисури

Змістовний модуль 4. Формат проведення занять із фахових дисциплін у магістратурі

Тема 7. Самостійність окреслення завдань практикантом у проведенні занять з фахових дисциплін

Тема 8. Концепт проведення занять в магістратурі із закріплених за практикантом дисциплін

ІНДЗ 2. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці магістра музичної режисури: модульна контрольна робота 2

МОДУЛЬ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИЧНОГО РЕЖИСЕРА

Тема 9. Визначення завдань практиканта в роботі над репертуарною виставою

Тема 10. Педагогічно-репетиторська робота над закріпленими виставами

Змістовний модуль 6. Специфіка режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом

Тема 11. Окреслення педагогічно-репетиторських завдань асистентам режисера в реалізації власного проєкту

Тема 12. Педагогічно-репетиторський процес у контексті забезпечення оригінального вирішення творчого мистецького проєкту

ІНДЗ 3. Методологія педагогічно-репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом: модульна контрольна робота 3

4.Календарно-тематичний план навчальної дисципліни

Тижд. занят	Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин			Форма роботи	Форма контр.
		заг.	прак	с.р.		
<i>5 семестр</i>						
МОДУЛЬ 1. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН НА БАКАЛАВРАТІ						
Змістовний модуль 1. Організаційні засади навчального процесу підготовки бакалавра						
1-2	Тема 1. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-професійної програми бакалавра	6	2	4	евристич. бесіда	експрес-опитув.
3-10	Тема 2. Методика організації навчально-виховного процесу підготовки бакалавра музичної режисури	24	8	16	обговор., навчальна дискусія	контрол опитув.
	Разом за змістовим модулем 1	30	10	20	залік	колов., письм. робота
Змістовний модуль 2. Методика проведення занять із фахових дисциплін у бакалавраті						
1-4	Тема 3. Визначення викладачем завдань практиканта у проведенні	6	2	4	обговор., навчальна дискусія	аналіз письм. завдань

	занять із фахових дисциплін					
5-20	Тема 4. Контент проведення занять у бакалавраті із закріплених за практикантом дисциплін	20	8	12	проведен. занять	план занять, аналіз ілюстр. матер.
17-20	ІНДЗ 1. Традиційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці бакалавра музичної режисури: модульна контрольна робота 1	4		4	аналіз МКР 1	доповідь
	Разом за змістовим модулем 2	30	10	20	залік	колов., МКР 1, контр. заняття
	Усього годин за МОДУЛЕМ 1	60	20	40		

МОДУЛЬ 2. СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН У МАГІСТРАТУРІ

Змістовний модуль 3. Концепт організації навчального процесу підготовки магістра

1-2	Тема 5. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-наукової програми магістра	6	2	4	евристич. бесіда	експрес-опитув.
3-10	Тема 6. Інноваційні підходи до організації навчально-виховного процесу підготовки магістра музичної режисури	24	8	16	обговор. навчальна дискусія	контрол опитув.
	Разом за змістовим модулем 3	30	10	20	залік	колов., письм. робота

Змістовний модуль 4. Формат проведення занять із фахових дисциплін у магістратурі

1-4	Тема 7. Самостійність окреслення завдань практикантом у проведенні занять із фахових дисциплін	6	2	4	обговор., навчальна дискусія	аналіз письм. завдань
5-20	Тема 8. Концепт проведення занять у магістратурі із закріплених за практикантом дисциплін	20	8	12	проведен. занять	план занять, аналіз ілюстр. матер.
17-20	ІНДЗ 2. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці магістра музичної режисури: модульна контрольна робота 2	4		4	аналіз МКР 1	доповідь
	Разом за змістовим модулем 4	30	10	20	залік	колов., МКР 1, контр. заняття

	Усього годин за МОДУЛЕМ 2	60	20	40		
МОДУЛЬ 3. ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗИЧНОГО РЕЖИСЕРА						
Змістовний модуль 5. Специфіка режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над поточним репертуаром Оперної студії						
1-2	Тема 9. Визначення завдань практиканта в роботі над репертуарною виставою	6	2	4	обговор., навчальна дискусія	співбесіда
3-10	Тема 10. Педагогічно-репетиторська робота над закріпленими виставами	24	8	16	репетиц. процес	аналіз щоденн. репетиц.
	Разом за змістовим модулем 5	30	10	20	залік	колов., провед. реперт. вистави
Змістовний модуль 6. Специфіка режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом						
1-4	Тема 11. Окреслення педагогічно-репетиторських завдань асистентом режисера в реалізації власного проєкту	6	2	4	обговор., навчальна дискусія	співбесіда
5-20	Тема 12. Педагогічно-репетиторський процес у контексті забезпечення оригінального вирішення творчого мистецького проєкту	20	8	12	репетиц. процес	аналіз щоденн. репетиц.
17-20	ІНДЗ 3. Методологія педагогічно-репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом : модульна контрольна робота 3	4		4	аналіз МКР 3	доповідь
	Разом за змістовим модулем 6	30	10	20	екзамен: колокв., захист МКР 3, захист пед.-реп. роботи	усна відпов., допов., практ. апробац.
	Усього годин за МОДУЛЕМ 3	60	20	40		
	Разом з дисципліни	180	60	120		

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Т.1	Опрацювання Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра музичної режисури крізь призму кваліфікаційних вимог фахівця	4
Т.2	Опрацювання Робочих програм і Силабусів фахових	16

	дисциплін підготовки бакалавра музичної режисури в контексті планування та організації навчального процесу	
T.3	Обрання традиційної методології проведення занять для бакалаврів музичної режисури, підбір дидактичного та ілюстративного матеріалу	4
T.4	Складання планів проведення занять для бакалаврів із використанням традиційних мистецьких технологій	12
ІНДЗ 1	Традиційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці бакалавра музичної режисури: модульна контрольна робота 1	4
T.5	Опрацювання Освітньо-наукової програми підготовки магістра музичної режисури крізь призму кваліфікаційних вимог фахівця	4
T.6	Опрацювання Робочих програм і Силабусів фахових дисциплін підготовки магістра музичної режисури в контексті планування та організації навчального процесу	16
T.7	Обрання інноваційної методології проведення занять для магістрів музичної режисури, підбір дидактичного та ілюстративного матеріалу	4
T.8	Складання планів проведення занять для магістрів із використанням інноваційних мистецьких технологій	12
ІНДЗ 2	Інноваційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці магістра музичної режисури: модульна контрольна робота 2	4
T.9	Аналіз поточного репертуару Оперної студії в контексті специфіки педагогічно-репетиторської роботи з виконавцями	4
T.10	Підбір власних психолого-педагогічних прийомів для репетиторської роботи із вводу нових виконавців у виставу	16
T.11	Аналіз проблемних місць власного творчого мистецького проекту для визначення завдань асистентам режисера	4
T.12	Аналіз постановочно-репетиційного процесу власного творчого мистецького проекту задля відповідності режисерському задуму	12
ІНДЗ 3	Методологія педагогічно-репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проектом	4
	Разом:	120

6. Графік контролю за самостійною роботою творчих аспірантів 1 семестр

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	
Змістовний модуль 1		Залік	
T.1	T.2	К	ПЗ

ЕО		КО		УВ		Д	
2 семестр							
Поточний контроль та самостійна робота				Підсумковий контроль			
Змістовний модуль 2				Залік			
Т.3		Т.4		ІНДЗ 1		К	
МКР 1		ППЗ		УВ		Д	
АПЗ		ППЗ, АІМ		АМКР 1		АЗ	

3 семестр							
Поточний контроль та самостійна робота				Підсумковий контроль			
Змістовний модуль 3				Залік			
Т.5		Т.6		К		ПЗ	
ЕО		КО		УВ		Д	

4 семестр							
Поточний контроль та самостійна робота				Підсумковий контроль			
Змістовний модуль 4				Залік			
Т.7		Т.8		ІНДЗ 2		К	
МКР 2		ППЗ		УВ		Д	
АПЗ		ППЗ, АІМ		АМКР 2		АЗ	

5 семестр							
Поточний контроль та самостійна робота				Підсумковий контроль			
Змістовний модуль 5				Залік			
Т.9		Т.10		К		ПРВ	
СП		АЦР		УВ		ПА	

6 семестр							
Поточний контроль та самостійна робота				Підсумковий контроль			
Змістовний модуль 6				Екзамен			
Т.11		Т.12		ІНДЗ 3		К	
МКР 3		ЗВВ		УВ		Д	
СП		АЦР		АМКР 3		АВ	

Умовні позначення:

Т1, Т2...Т12 – теми змістовних модулів

ІНДЗ 1... ІНДЗ 3 – індивідуальні науково-дослідні завдання

МКР 1...МКР 3 – модульні контрольні роботи

АМКР – аналіз модульної контрольної роботи

АВ – аналіз вистави

АЗ – аналіз заняття

АІМ – аналіз ілюстративних матеріалів

АПЗ – аналіз письмових завдань

АЩР – аналіз щоденника репетицій

Д – доповідь

ЕО – експрес-опитування

К – колоквиум

КЗ – контрольне заняття

КО – контрольне опитування

ПА – практична апробація

ПЗ – письмове завдання

ППЗ – проведення практичного заняття

ПРВ – проведення репертуарної вистави

СП – співбесіда

УВ – усна відповідь

ЗВВ – задача власної вистави

7. Графік консультацій

Викладач	Аспірант	Рік навч.	День	Час	Аудиторія
Касьянова О.В.	Бахтідзе (Форсюк) Т.	1	субота	10-11	125
Касьянова О.В.	Воронова Т.	1	субота	11-12	125
Касьянова О.В.	Петренко О.	1	субота	12-13	125
Касьянова О.В.	Співаковський О.Ю.	2	субота	13-14	125
Касьянова О.В.	Шевельова О.В.	2	субота	14-15	125
Ільченко П.І.	Воробйов С.Д.	2	субота	15-16	125

8. Методичне забезпечення

8.1. Тематика і методичні вказівки до написання модульних контрольних робіт

Тематика

2 семестр – ІНДЗ 1. Традиційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці бакалавра музичної режисури: модульна контрольна робота 1.

4 семестр – ІНДЗ 2. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці магістра музичної режисури: модульна контрольна робота 2.

6 семестр – ІНДЗ 3. Методологія педагогічно-репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проектом: модульна контрольна робота 3.

(Сформулювати контент модульних контрольних робіт крізь призму одного з професійних призначень фахівця: режисер музичного театру, викладач фахових дисциплін, науковець-дослідник за вибором творчого аспіранта).

Здійснити аналіз ілюстративних прикладів специфіки проявів традиційних та інноваційних мистецьких технологій відповідно до профілю підготовки фахівця оперного жанру, який оперує можливостями синтезу драми, музики,

співу, танцю, сценічного руху, акторської майстерності, костюма, аксесуарів, сучасних мультимедійних технологій, світлової партитури у сценографічному вирішенні вистави.

Методичні вказівки

Модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковою складовою підсумкового контролю навчальних досягнень творчих аспірантів з дисципліни «Педагогічна практика». Завдання МКР полягають в опануванні специфікою структурної побудови навчально-виховного процесу з фахової підготовки бакалавра (2 семестр), магістра (4 семестр), в оволодінні особливостями педагогічно-репетиторської роботи над оперною виставою (6 семестр).

Виконання МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння творчими аспірантами навчального матеріалу. У змісті мають бути розкриті історичні, теоретичні, практичні аспекти режисури як професії та мистецтва; головні напрями її розвитку; режисерські системи та видатні постаті, чия творчість й педагогічна майстерність вплинули на становлення театральної освіти. На цьому підґрунті надається методологія навчально-виховного процесу підготовки бакалавра/магістра музичної режисури, технологія педагогічно-репетиторської роботи над виставою у музичному театрі. У даному контексті висвітлюватимуться наступні аспекти: обґрунтування вибору теми заняття/репетиційного процесу, встановлення міждисциплінарних зв'язків, формулювання мети і творчого завдання, складання плану заняття/репетиційного процесу, визначення способів вирішення творчого завдання, виклад методики проведення заняття/репетиційного процесу, оцінювання художньо-творчих результатів, визначення завдань для самопідготовки.

При написанні роботи використовується науковий стиль із дотриманням усталених термінів. Матеріал має викладатися у логічній послідовності. Роботу не слід перенавантажувати цитатами, звертаючи увагу на власний аналіз режисерських педагогічних систем. При застосуванні цитат обов'язкове посилання на першоджерело.

Модульна контрольна робота повинна завершуватися висновками, чіткими і лаконічними, де узагальнені оцінки та надані практичні рекомендації. Можливо стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

Робота розпочинається з титульного листа, де зазначаються: навчальний заклад, факультет, кафедра, назва роботи; дисципліна, прізвище, ім'я, по-батькові творчого аспіранта, рік навчання, курс, спеціальність та спеціалізація; прізвище та ініціали викладача, його науковий ступінь, вчене/почесне звання; місцезнаходження закладу та рік виконання. Далі послідовно викладаються: план, основний зміст, умовні скорочення (якщо є), список використаної літератури, ілюстровані додатки.

Обсяг роботи – до 0,5 авторського аркуша. Текст виконується українською мовою на комп'ютері, на одному боці аркуша білого паперу формату А-4. Робота друкується в Word 6.0 (7.0) for Windows. Розміри полів: верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 10 мм, лівє – 30 мм. Тип шрифту Times New Roman,

розмір шрифту 14, міжрядковий інтервал – 1,5. Номер сторінки ставиться внизу по центру.

Література: підбирається згідно з обраною темою.

8.2. Завдання, плани і методичні вказівки до практичних занять

Тема 1. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-професійної програми бакалавра

Завдання: усвідомлення специфіки підготовки бакалавра музичної режисури в контексті кваліфікаційних вимог до цього освітнього ступеня.

План:

1. ОПП підготовки бакалавра музичної режисури, її сутність, характерні ознаки.
2. Мета програми
3. Умови організації навчального процесу
4. Загальні і фахові компетентності бакалавра, програмні результати навчання
5. Обов'язкові та вибіркові компоненти підготовки бакалавра музичної режисури, їх контент

Методичні вказівки

При закріпленні в умовах педагогічної практики основоположних засад підготовки бакалавра музичної режисури, звернути увагу на вимоги Професійного стандарту вищої освіти, контент ОПП щодо кваліфікаційних характеристик посад, які може обіймати випускник по закінченню процесу навчання. Вони спрямують обрання дисципліни для фахової підготовки бакалавра з набуттям ним відповідних до Стандарту і ОПП професійних компетентностей та програмних результатів навчання.

Література: 2, 4, 6, 7, 17, 19, 30, 31, 33, 35-37, 39-40.

Тема 2. Методика організації навчально-виховного процесу підготовки бакалавра музичної режисури

Завдання: формування педагогічних навичок в організації навчально-виховного процесу на бакалавраті.

План:

1. Алгоритм засвоєння навчального плану, контент фахової підготовки.
2. Аналіз Робочих програм, Силабусів, навчально-методичного забезпечення фахових дисциплін.
3. Участь практиканта у складанні розкладу фахових занять із урахуванням їх різновидів.
4. Інструктаж із техніки безпеки на заняттях із фахових дисциплін.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики звернути увагу на суворе дотримання всіх структурних компонентів організації навчально-виховного процесу, методичну послідовність їх виконання, обов'язковість проходження інструктажу з техніки безпеки самим практикантом як необхідної умови допуску до роботи зі студентами, проведення ним означеного інструктажу для студентів.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 31, 33, 35-37, 39-40.

Тема 3. Визначення викладачем завдань практиканта у проведенні занять із фахових дисциплін

Завдання: опанування контентом дидактичних завдань у проведенні занять із фахової підготовки бакалавра музичної режисури.

План:

1. Послідовність формування професійних компетентностей бакалавра на різних етапах його підготовки.
2. Вибір курсу навчання та фахових дисциплін для проходження педагогічної практики.
3. Завдання практиканта на організаційно-підготовчому етапі.
4. Складання плану проведення занять, його узгодження з керівником практики.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики на даному етапі звернути увагу на відповідність визначених завдань практиканта курсу навчання та змісту фахової дисципліни з формуванням дотичних професійних компетентностей при виконанні означених завдань.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 35-37, 39-40.

Тема 4. Контент проведення занять у бакалавраті із закріплених за практикантом дисциплін

Завдання: формування педагогічних навичок викладання фахових дисциплін у бакалавраті відповідно до визначених дидактичних завдань.

План:

1. Підготовка аудиторії до занять.
2. Представлення практиканта як асистента викладача.
3. Проведення заняття відповідно до обраної методології.
4. Підведення підсумків заняття, аналіз творчого доробку студентів.
5. Окреслення завдань для самопідготовки, її навчально-методичне забезпечення.

6. Аналіз керівником рівня сформованості педагогічних компетентностей практиканта.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики викладання фахових дисциплін у бакалавраті звернути увагу на застосування переважно традиційних мистецьких технологій, форм, методів, засобів навчання і контролю, розуміння їх диференціацій відповідно до тематики і контенту навчального матеріалу.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 35-37, 39-40.

Тема 5. Особливості підготовки музичного режисера в контексті Освітньо-наукової програми магістра

Завдання: усвідомлення відмінностей Освітньо-наукової програми підготовки магістра від Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра.

План:

1. Спрямованість ОНП магістра на інноваційність, оригінальність, креативність, мобільність фахівця.
2. Відмінності мети програми магістра.
3. Специфіка умов організації навчально-виховного процесу.
4. Загальні, фахові компетентності магістра, програмні результати навчання.
5. Обов'язкові та вибіркові компоненти підготовки магістра музичної режисури, їх концепт.

Методичні вказівки

При закріпленні в умовах педагогічної практики основоположних засад підготовки магістра музичної режисури звернути увагу на відмінності Професійного стандарту та Освітньо-наукової програми, які вимагають інноваційних, оригінальних, креативних підходів до фахівця означеного освітнього ступеня; формування його здатності до самонавчання та мобільності на ринку театральних послуг.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 34-40.

Тема 6. Інноваційні підходи до організації навчально-виховного процесу підготовки магістра музичної режисури

Завдання: вдосконалення педагогічних навичок організації навчально-виховного процесу в контексті інноваційних мистецьких технологій.

План:

1. Опанування концептом фахової підготовки магістранта крізь призму її модернізації та гармонізації з європейськими освітніми системами.
2. Шляхи реформування навчально-виховного процесу підготовки магістра в контексті нормативно-правових документів Академії.

3. Аналіз кафедральної документації з організації навчально-виховного процесу в магістратурі.
4. Участь практиканта у складанні розкладу занять, графіків консультацій і контролю за успішністю навчання магістранта.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики на даному етапі звернути увагу на необхідність пошуку інноваційних підходів організації навчально-виховного процесу в контексті новітніх мистецьких технологій, сучасних досягнень музично-театрального мистецтва загалом та креативної оперної режисури зокрема.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 34-40.

Тема 7. Самостійність окреслення завдань практикантом у проведенні занять із фахових дисциплін

Завдання: формування концепту дидактичних завдань у проведенні занять із фахової підготовки магістра музичної режисури.

План:

1. Визначення магістранта, закріпленого за практикантом.
2. Ознайомлення з контентом фахової підготовки магістранта.
3. Визначення ступеня стартової підготовки магістранта.
4. Окреслення завдань із досягнення запланованих результатів співпраці практикант – магістрант.
5. Підбір інтерактивних форм, методів, засобів навчання і контролю у відповідності до окреслених завдань.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики на даному етапі звернути увагу на необхідність налагодження ефективної співпраці творчого аспіранта з магістрантом за принципом «суб'єкт – суб'єкт», використовуючи студентоцентризований, особистісно-орієнтований підхід у роботі з ним, враховуючи його індивідуальні психолого-фізіологічні особливості та можливості.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 35-40.

Тема 8. Концепт проведення занять у магістратурі із закріплених за практикантом дисциплін

Завдання: вдосконалення педагогічних навичок викладання фахових дисциплін у магістратурі відповідно до визначених дидактичних завдань.

План:

1. Особливості викладання фахових дисциплін у магістратурі крізь призму інноваційних мистецьких технологій.
2. Співпраця практиканта і магістранта в роботі над постановочним планом оперної вистави останнього.
3. Роль практиканта у створенні доброзичливої атмосфери під час постановочного процесу.
4. Консультативна допомога практиканта у вирішенні проблемних аспектів.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики з викладання фахових дисциплін у магістратурі звернути увагу на застосування синтезу традиційних та інноваційних технологій із переважанням останніх, на підбір відповідних інтерактивних форм, методів, засобів навчання і контролю задля розвитку інтелектуального потенціалу фахівця, оригінальності та креативності його мислення.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 35-40.

Тема 9. Визначення завдань практиканта в роботі над репертуарною виставою

Завдання: формування концепту художньо-творчих завдань практиканта в контексті роботи над репертуаром Оперної студії.

План:

1. Аналіз поточного репертуару Оперної студії.
2. Закріплення за практикантом репертуарної вистави відповідно до його творчого потенціалу.
3. Ознайомлення з режисерсько-постановочною концепцією обраної вистави, завданнями структурних підрозділів.
4. Окреслення педагогічно-репетиторських завдань із вводу нових виконавців.
5. Пошук власних режисерсько-педагогічних прийомів із виконання репетиторських завдань практиканта.

Методичні вказівки

Під час проходження педагогічної практики в Оперній студії звернути увагу на необхідність визначення і відповідність репетиторських завдань по вводу нових виконавців у виставу їх творчому потенціалу; на пошук власних режисерсько-педагогічних прийомів із органічного злиття нових виконавців із іншими учасниками спектаклю.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 10. Педагогічно-репетиторська робота над закріпленими виставами

Завдання: формування педагогічно-репетиторських навичок роботи з виконавцями по втіленню їх рольових завдань у контексті концептуальної розробки вистави режисерсько-постановочною групою.

План:

1. Опанування концептом педагогічно-репетиторської роботи з виконавцями в Оперній студії.
2. Сполучення індивідуальних та колективних режисерсько-педагогічних форм і методів роботи в репетиційному процесі.
3. Репетиторська робота над досягненням взаємодії новачків із іншими виконавцями.
4. Репетиторська робота над досягненням художньої образності та достовірності у розкритті драматургії твору.
5. Внесення коректив у роботу з виконавцями, їх взаємодію зі структурними підрозділами.
6. Визначення професійної спроможності практиканта до самостійної режисерсько-педагогічної діяльності в музичному театрі.

Методичні вказівки

Під час проведення педагогічно-репетиторського процесу в Оперній студії над закріпленою виставою звернути увагу на пошук індивідуальних креативних, оригінальних прийомів, методів, засобів виразності в роботі новачків із іншими виконавцями при вирішенні мізансцен, забезпеченні їх цілісності та дієвості.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 11. Окреслення педагогічно-репетиторських завдань асистентам режисера в реалізації власного проєкту

Завдання: вдосконалення концепту художньо-творчих завдань асистентом режисера у втіленні власного мистецького проєкту.

План:

1. Обрання асистентів режисера власного проєкту з урахуванням їх творчих надбань.
2. Участь асистентів режисера в обговоренні та узгодженні концептуального бачення вистави.
3. Визначення контенту педагогічно-репетиторських завдань асистентів режисера.
4. Закріплення за ними окремих виконавців і мізансцен.
5. Співпраця режисера з асистентами з пошуку оптимальних форм постановочного процесу.
6. Спільне складання графіку постановочної роботи та репетицій.

Методичні вказівки

При окресленні педагогічно-репетиторських завдань асистентом режисера звернути увагу на їх креативний потенціал у контексті концептуального бачення проєкту, психологічну сумісність із членами постановочної групи та виконавським складом, їх здатність співпрацювати в режимі «суб'єкт – суб'єкт», готовність до розв'язання проблемних ситуацій під час роботи.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 12. Педагогічно-репетиторський процес у контексті забезпечення оригінального вирішення творчого мистецького проєкту

Завдання: вдосконалення індивідуальних креативних психолого-педагогічних прийомів у реалізації оригінальної версії творчого мистецького проєкту.

План:

1. Технологічне забезпечення практикантом постановочного процесу.
2. Доведення проєкту до логічної завершеності – ключове завдання асистентів режисера.
3. Педагогічно-репетиторська робота по відпрацюванню окремих мізансцен, психологічному поглибленню образів.
4. Забезпечення контролю над поетапністю виконання завдань постановочно-репетиційного процесу.
5. Координація зусиль усіх структурних підрозділів задля забезпечення художньої цілісності видовища.
6. Комплексне оцінювання професійної спроможності практиканта до самостійної педагогічно-репетиторської діяльності в музичному театрі.

Методичні вказівки

Під час здійснення педагогічно-репетиторського процесу в реалізації практикантом власного проєкту звернути увагу на відбір і застосування новітніх мистецьких технологій у роботі з виконавським складом, що сприяють ефективному розкриттю його творчого потенціалу, креативному підходу до виконання рольових завдань, поглибленню психологічних характеристик персонажів.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

8.3. Завдання і методичні вказівки до самостійної роботи творчих аспірантів

Тема 1. Опрацювання Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра музичної режисури крізь призму кваліфікаційних вимог фахівця

Завдання: формування здатності диференціації контенту фахової підготовки бакалавра відповідно до його професійної кваліфікації.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу структурних компонентів ОПП, їх взаємозв'язку, логічній послідовності розкриття алгоритму фахової освіти бакалавра; відповідності професійних компетентностей і програмних результатів навчання його кваліфікаційним вимогам.

Література: 2, 4, 6, 7, 17, 19, 30, 31, 33, 35-37, 39-40.

Тема 2. Опрацювання Робочих програм і Силабусів фахових дисциплін підготовки бакалавра музичної режисури в контексті планування та організації навчального процесу

Завдання: формування здатності організації навчального процесу підготовки бакалавра відповідно до специфіки фахових дисциплін, їх змістовного наповнення.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу аналізу особливостей викладання фахових дисциплін із метою визначення пріоритетних форм, методів, засобів навчання і контролю, які сприятимуть формуванню професійних компетентностей і програмних результатів навчання за певними кваліфікаційними вимогами.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 31, 33, 35-37, 39-40.

Тема 3. Обрання традиційної методології проведення занять для бакалаврів, підбір дидактичного та ілюстративного матеріалу

Завдання: формування здатності визначати оптимальну традиційну методологію для викладу навчального матеріалу певної фахової дисципліни, обирати відповідне ілюстративне забезпечення.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу традиційної методології навчання з метою обрання найбільш ефективної та результативної для видів і форм занять, що застосовуються при опануванні певною дисципліною, доповнювати її ретельно підібраними ілюстративним матеріалом задля розкриття шляхів вирішення проблемної ситуації.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 35-37, 39-40.

Тема 4. Складання планів проведення занять для бакалаврів з використанням традиційних мистецьких технологій

Завдання: формування здатності підготовки занять із фахових дисциплін бакалавра з дотриманням логічної послідовності структурних компонентів викладу навчального матеріалу.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу чіткому і логічному викладу навчального матеріалу в плані проведення заняття, визначаючи: тему, мету, завдання, перелік питань, що розглядатимуться, методи навчання і контролю, ілюстративні та аудіоматеріали, завдання для самопідготовки, її ресурсне забезпечення.

Література: 2, 4, 6, 7, 17-20, 23, 30, 35-37, 39-40.

ІНДЗ 1. Традиційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці бакалавра музичної режисури: модульна контрольна робота 1

Завдання: формування здатності обирати оптимальні традиційні мистецькі педагогічні та навчальні технології у відповідності до специфіки контенту фахових дисциплін підготовки бакалавра.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу режисерських педагогічних систем із творчим переосмисленням їх досягнень у власній викладацькій діяльності, знаходячи індивідуальні педагогічні прийоми викладу навчального матеріалу задля його ефективного засвоєння бакалаврами.

Література: обирається практикантом індивідуально у відповідності до контенту модульної контрольної роботи 1, специфіки обраної фахової дисципліни.

Тема 5. Опрацювання Освітньо-наукової програми підготовки магістра музичної режисури крізь призму кваліфікаційних вимог фахівця

Завдання: формування здатності диференціації контенту фахової підготовки магістра відповідно до його професійної кваліфікації.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу відмінностей концепту структурних компонентів ОНП магістра від контенту ОПП бакалавра, інноваційної спрямованості магістерської підготовки, професійні компетентності та програмні результати навчання якої дозволяють фахівцю другого освітнього ступеня бути більш мобільним і затребуваним на ринку музично-театральних послуг.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 34-40.

Тема 6. Опрацювання Робочих програм і Силабусів фахових дисциплін підготовки магістра музичної режисури в контексті планування та організації навчального процесу

Завдання: формування здатності підбору інноваційних підходів до організації навчально-виховного процесу підготовки магістра відповідно до концепту фахових дисциплін.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу концепту Робочих програм і Силабусів фахових дисциплін із метою виявлення інтерактивних форм, методів, засобів проведення занять і контролю, їх відповідності змісту підготовки магістра на певному етапі його навчання.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 34-40.

Тема 7. Обрання інноваційної методології проведення занять для магістрів музичної режисури, підбір дидактичного та ілюстративного матеріалу

Завдання: формування здатності обирати оптимальну інноваційну методологію викладу навчального матеріалу згідно зі специфікою певної фахової дисципліни, відповідним підбором дидактичного та ілюстративного матеріалу.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу інноваційної методології підготовки магістрів із метою обрання найбільш ефективної та результативної відповідно до видів і форм занять певної фахової дисципліни, доповнюючи її ретельно підібраним ілюстративним матеріалом задля розкриття шляхів вирішення проблемних ситуацій.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 35-40.

Тема 8. Складання планів проведення занять для магістрів із використанням інноваційних мистецьких технологій

Завдання: формування здатності підготовки занять із фахових дисциплін магістра в контексті інноваційних підходів до викладу алгоритму навчального матеріалу.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу чіткій і логічній структурі побудові заняття, відповідності обрання інтерактивних форм, методів, засобів навчання і контролю певному етапу опанування фаховою дисципліною, їх спрямування на розвиток інтелектуального потенціалу магістра, креативності та оригінальності його мислення.

Література: 2, 4, 6, 7, 15-20, 23, 30-32, 35-40.

ІНДЗ 2. Інноваційні технології викладання фахових дисциплін при підготовці магістра музичної режисури: модульна контрольна робота 2

Завдання: формування здатності обирати оптимальні інноваційні мистецькі технології у відповідності до специфіки і контенту фахових дисциплін підготовки магістра.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу інноваційних технологій, визначаючи найбільш відповідні специфіці підготовки магістра музичної режисури, дотримуючись їх дотичності у розкритті стратегії (освітні), тактики (педагогічні), змістовності фахового компоненту (навчальні) мистецької освіти.

Література: визначається практикантом індивідуально у відповідності до концепту модульної контрольної роботи 2 специфіки обраної фахової дисципліни.

Тема 9. Аналіз поточного репертуару Оперної студії в контексті специфіки педагогічно-репетиторської роботи з виконавцями

Завдання: формування готовності практиканта до виконання педагогічно-репетиторської роботи в Оперній студії як навчальній формі музичного театру.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу творчих можливостей нових виконавців, які вводяться в репертуарні вистави Оперної студії задля визначення режисерсько-педагогічних завдань для органічної взаємодії з іншими виконавцями під час репетицій.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 10. Підбір власних психолого-педагогічних прийомів для репетиторської роботи із вводу нових виконавців у виставу

Завдання: формування у практиканта здатності вибору власних психолого-педагогічних прийомів досягнення органічності виконання рольових завдань новачками при вводі їх у репертуарну виставу.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу індивідуальному підбору педагогічних прийомів роботи з новачками по створенню художньо-цілісних образів персонажів, спираючись на психолого-фізіологічні особливості і можливості виконавців, при необхідності корегуючи їх рольові завдання.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 11. Аналіз проблемних місць власного творчого мистецького проєкту для визначення завдань асистентам режисера

Завдання: формування здатності до комплексного аналізу режисерського задуму творчого мистецького проєкту задля визначення проблемних місць в його реалізації та шляхів їх подолання.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному всебічному аналізу режисерського задуму проєкту всіма членами постановочної групи з визначенням проблемних місць, що потребують особливої уваги для їх подолання; окреслити завдання асистентам режисера із виправлення ситуації під час репетиційного процесу.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

Тема 12. Аналіз постановочно-репетиційного процесу власного творчого мистецького проєкту задля відповідності режисерському задуму

Завдання: формування здатності до комплексного аналізу постановочно-репетиційного процесу з метою з'ясування невідповідностей режисерському задуму та їх усунення.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу ґрунтовному аналізу мізансцен, перевіряючи відповідність їх втілення концептуальному режисерському баченню проєкту. У разі невідповідності визначити разом із асистентами шляхи виправлення проблемної ситуації, скорегувавши педагогічно-репетиторські прийоми в роботі з виконавцями.

Література: 1-3, 5, 8-16, 18, 21, 22, 24-29, 30, 32-35, 38-40.

ІНДЗ 3. Методологія педагогічно-репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом: модульна контрольна робота 3

Завдання: формування готовності до здійснення педагогічно-репетиторської діяльності в музичному театрі з урахуванням індивідуальних психолого-фізіологічних особливостей і можливостей виконавців у відповідності до рольових завдань.

Методичні вказівки

Під час самопідготовки приділити увагу психолого-педагогічному аспекту створення цілісних художніх образів персонажів у відповідності до їх рольових завдань, розкриваючи його крізь призму виконання технології постановочно-репетиторського процесу в реалізації творчого мистецького проєкту.

Література: визначається практикантом індивідуально у відповідності до концепту модульної контрольної роботи 2 специфіки обраної фахової дисципліни.

8.4. Питання до заліків та екзамену

1 семестр – залік

1. Визначити мету і завдання педагогічної практики, її місце в системі підготовки фахівця музичної режисури.
2. Визначити сутність і структуру ОПП підготовки бакалавра музичної режисури, її характерні ознаки.
3. У чому полягає мета ОПП підготовки бакалавра музичної режисури?
4. За якими професійними кваліфікаціями здійснюється підготовка бакалавра музичної режисури?
5. Які дисципліни входять до обов'язкової та вибіркової компонент ОПП бакалавра?
6. Визначити сутність і структуру Робочої програми фахової дисципліни підготовки бакалавра.
7. Визначити сутність і структуру Силабусу фахової дисципліни підготовки бакалавра.
8. У чому полягають особливості організації навчально-виховного процесу підготовки бакалавра музичної режисури?

2 семестр – залік

1. Які традиційні мистецькі педагогічні технології Ви оберете для організації навчального процесу бакалаврів музичної режисури?
2. Які традиційні мистецькі навчальні технології Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в бакалавраті?
3. Назвіть традиційні види і форми проведення занять із фахових дисциплін у бакалавраті, надайте їх характеристику.
4. Які традиційні форми, методи, засоби навчання Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в бакалавраті?
5. Які традиційні форми, методи, засоби контролю Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в бакалавраті?
6. З яких структурних компонентів складається план проведення заняття? Надайте їх характеристику.
7. Який дидактичний матеріал Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в бакалавраті?
8. Який ілюстративний матеріал Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в бакалавраті?

3 семестр – залік

1. Визначити відмінності ОНП підготовки магістра від ОПП підготовки бакалавра музичної режисури.
2. Охарактеризуйте спрямованість ОНП підготовки магістра музичної режисури.
3. У чому полягає мета ОНП підготовки магістра музичної режисури?
4. За якими професійними кваліфікаціями здійснюється підготовка магістра музичної режисури?
5. Які дисципліни входять до обов'язкової та вибіркової компонент ОНП магістра?
6. У чому полягають відмінності Робочих програм фахових дисциплін підготовки магістра?
7. У чому полягають відмінності Силабусів фахових дисциплін підготовки магістра?
8. У чому полягають відмінності організації навчально-виховного процесу підготовки магістра музичної режисури?

4 семестр – залік

1. Які інноваційні мистецькі педагогічні технології Ви оберете для організації навчального процесу магістрів музичної режисури?
2. Які інноваційні мистецькі навчальні технології Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в магістратурі?
3. Назвіть інноваційні види і форми проведення занять із фахових дисциплін у магістратурі, надайте їх характеристику.
4. Які інноваційні форми, методи, засоби навчання Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в магістратурі?
5. Які інноваційні форми, методи, засоби контролю Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в магістратурі?
6. Надайте характеристику специфіки структурних компонентів проведення заняття з певної фахової дисципліни в магістратурі.
7. Який дидактичний матеріал Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в магістратурі?
8. Який ілюстративний матеріал Ви оберете для викладання певної фахової дисципліни в магістратурі?

5 семестр – залік

1. Які зарубіжні оперні твори входять до репертуару Оперної студії? Надайте їх характеристику.
2. Які українські оперні твори входять до репертуару Оперної студії? Надайте їх характеристику.

3. На Ваш погляд, як повинні виконуватися зарубіжні оперні твори в Оперній студії: мовою оригіналу чи українською? Обґрунтуйте, чому.
4. Визначити завдання постановочної групи виконавського складу та технічних служб по створенню художньої цілісності вистави.
5. Визначити контент педагогічно-репетиторської роботи над репертуарною виставою Оперної студії.
6. Визначити Ваші завдання як практиканта із вводу нових виконавців у репертуарну виставу.
7. Визначити психолого-педагогічні прийоми роботи з виконавцями під час репетиційного процесу в Оперній студії.
8. Визначити особливості репетиційної роботи з солістами, виконавцями ансамблевих номерів та масових хорових сцен.

6 семестр – екзамен

1. За якими критеріями Ви обирали асистентів режисера для власного творчого мистецького проєкту?
2. У чому полягала співпраця режисера-постановника з асистентами режисера у втіленні творчого мистецького проєкту?
3. Які педагогічно-репетиторські завдання Ви визначили для асистентів режисера в реалізації творчого мистецького проєкту?
4. За якими виконавцями були закріплені Ваші асистенти режисера? У чому полягала сутність їх роботи зі співаками-акторами?
5. За якими мізансценами були закріплені Ваші асистенти режисера? У чому полягала сутність їх роботи з відпрацюванням мізансцен?
6. Які власні педагогічні прийоми були використані Вами для поглиблення психологізації образів персонажів?
7. Які форми контролю за поетапністю виконання завдань постановочно-репетиційного процесу були Вами задіяні у творчому мистецькому проєкті?
8. Яким чином здійснювалася координація зусиль постановочної групи, виконавського складу та технічних служб для забезпечення художньої цілісності творчого мистецького проєкту?

8.5. Програми заліків та екзамену. Вимоги до них **Програма**

1 семестр – залік

Організаційні засади навчального процесу підготовки бакалавра.

2 семестр – залік

Методика проведення занять із фахових дисциплін у бакалавраті.

3 семестр – залік

Концепт організації навчального процесу підготовки магістра.

4 семестр – залік

Формат проведення занять із фахових дисциплін у магістратурі.

5 семестр – залік

Специфіка режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над поточним репертуаром Оперної студії.

6 семестр – екзамен

Специфіка режисерсько-педагогічної та репетиторської роботи над власним творчим мистецьким проєктом.

Програма заліків передбачає:

- **У 1 та 3 семестрах** – усну відповідь на питання колоквиуму та письмового завдання як складової майбутньої модульної контрольної роботи;
- **У 2 та 4 семестрах** – усну відповідь на питання колоквиуму, виконання модульної контрольної роботи та практичного проведення заняття за програмою семестру;
- **У 5 семестрі** – усну відповідь на питання колоквиуму та проведення репертуарної вистави Оперної студії.

Програма екзамену **у 6 семестрі** передбачає: відповідь на питання колоквиуму, захист модульної контрольної роботи та оцінювання педагогічно-репетиторської роботи над власною виставою.

Вимоги до колоквиуму: питання охоплюють основні аспекти специфіки організації навчального процесу; методики проведення практикантом занять із фахових дисциплін у бакалавраті та магістратурі; особливостей педагогічно-репетиторського процесу над репертуарною виставою в Оперній студії та в реалізації власного творчого мистецького проєкту.

Вимоги до модульної контрольної роботи: актуальність; наукова та практична цінність; глибина розкриття теми, вирішення поставлених завдань, їх взаємопов'язаність і співвіднесеність з більш загальною науковою проблемою; повнота використання рекомендованої літератури; обґрунтування висновків; грамотність; стиль викладу; оформлення модульної контрольної роботи; обсяг виконаної роботи; завершеність дослідження. Особливої уваги потребує академічна доброчесність, запобігання використанню плагіату, особистий внесок творчого аспіранта.

Вимоги до захисту модульної контрольної роботи: доповідь повинна відповідати алгоритму захисту наукових робіт, розкриваючи основні положення, бути аргументованою, доказовою, спрямованою на власний внесок аспіранта.

Вимоги до практичного проведення занять у бакалавраті і магістратурі:

відповідність обрання педагогічних, навчальних мистецьких технологій, форм, методів, засобів навчання і контролю кваліфікаційним вимогам підготовки фахівця певного освітнього ступеня, специфіці і контенту обраної дисципліни.

Вимоги до педагогічно-репетиторської роботи в Оперній студії та над власним проєктом: обрання педагогічних прийомів роботи з виконавським складом відповідно до їх індивідуальних психолого-фізіологічних особливостей і можливостей.

8.6. Критерії оцінювання професійних компетентностей і програмних результатів навчання творчих аспірантів

90–100–А– відмінно – вичерпна і розгорнута відповідь на питання з аналізом сучасних літературних джерел, з посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних педагогів-митців. Демонстрація високого рівня знань, оригінальний підхід до синтезу теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою;

82–89–В – добре – ґрунтовна відповідь на питання з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних педагогів-митців. Демонстрація якісного рівня знань, традиційний підхід до синтезу теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою;

74–81–С– добре – повна відповідь на питання з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних педагогів-митців. Демонстрація достатнього рівня знань, самостійний синтез аспектів теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою;

64–73–D– задовільно – відповідь на питання в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок педагогів-митців, окремі неточності, їхнє виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня знань, синтез аспектів теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою за допомогою викладача;

60–63–E – задовільно – відповідь на питання в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їхнє виправлення за допомогою викладача. Демонстрація граничного рівня знань,

неспроможність самостійного синтезу аспектів теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою;

35–59–FX– незадовільно

(з можливістю повторного складання)

– відповідь на питання в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їхнього виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня знань, неспроможність екстраполяції теоретичних аспектів на художню практику в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою;

0–34–F– незадовільно

(з обов’язковим повторним

вивченням дисципліни) – відповідь на питання на рівні елементарного

розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання аналітичних завдань, відсутність навичок синтезу теорії і практики в проведенні занять, у педагогічно-репетиторській роботі над музично-театральною виставою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8.7. Розподіл балів, які отримають творчі аспіранти

1 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль		Сума
Змістовний модуль 1		Залік		
Т 1	Т 2	К	ПЗ	100
20	20	30	30	

2 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумковий контроль			Сума
Змістовний модуль 2			Залік			
Т 3	Т 4	ІНДЗ 1	К	МКР 1	ППЗ	100
15	15	20	15	15	20	

3 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль		Сума
Змістовний модуль 3		Залік		
Т 5	Т 6	К	ПЗ	100
20	20	30	30	

4 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумковий контроль			Сума
Змістовний модуль 4			Залік			
Т 7	Т 8	ІНДЗ 2	К	МКР 2	ППЗ	100
15	15	20	15	15	20	

5 семестр – залік

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль		Сума
Змістовний модуль 5		Залік		
Т 9	Т 10	К	ПРВ	100
20	20	30	30	

6 семестр – екзамен

Поточний контроль та самостійна робота			Підсумковий контроль			Сума
Змістовний модуль 6			Екзамен			
Т 11	Т 12	ІНДЗ 3	К	МКР 3	ЗВВ	100
15	15	20	15	15	20	

8.8. Політика курсу

Творчий аспірант повинен системно формувати педагогічні та репетиторські навички, сумлінно й свідомо ставитися до проходження усіх різновидів педагогічної практики, не допускаючи несвоєчасного виконання поставлених перед ним завдань, пропусків занять із неповажних причин, сприяти створенню робочої атмосфери в колективі тощо.

Пропущені з поважних причин заняття повинні бути відпрацьовані: практичні – у додатковий позаурочний час із забезпеченням відеозапису, організаційно-теоретичні – у формі письмових контрольних завдань, зміст і наповнення яких відповідають вимогам, заявленим у П.2: знання, вміння, професійні компетентності, програмний результат навчання та П.3: інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

У разі неповного відпрацювання занять із загальної суми підсумкового результату вираховується кількість балів тем, які не підтверджені відеозаписом та письмовими контрольними завданнями (див. П.9.7).

Під час навчання, виконання практичних і письмових завдань творчий аспірант повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, не допускаючи запозичень, переосмислюючи інформацію та знаходячи власні креативні прийоми її подачі та застосування.

8.9. Методичні рекомендації щодо змішаної форми навчання

Карантинні обмеження призвели до необхідності запровадження дистанційного навчання із широкомасштабним застосуванням онлайн-технологій та змішаного (аудиторного та дистанційного) навчання з поєднанням безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії студентів і викладачів.

Загалом теоретичні дисципліни можуть викладатися при необхідності у формі дистанційного навчання (онлайн-лекції, вебінари, прес-конференції тощо), використовуючи Zoom/Skype/Messenger/Meet, домашні завдання можуть надсилатися у Viber та Telegram.

Дисципліна «Педагогічна практика» передбачає застосування опанованого навчального матеріалу у суто прикладній – музично-театральній сфері, що потребує необхідності безпосереднього спілкування творчого аспіранта з викладачем.

Враховуючи дані обставини, переважною повинна залишатися форма аудиторних занять із можливістю спільного перегляду, прослуховування, обговорення та дискусій викладача і аспіранта зі спільним пошуком оригінальних рішень в умовах, максимально наближених до виробничих: організації навчального процесу у закладах вищої освіти та педагогічно-репетиторського процесу в музичних театрах.

Але локдаун та інші карантинні обмеження спонукають викладача шукати оптимальні варіанти змішаного навчання. Так більш теоретична частина, пов'язана з ознайомленням, опрацюванням і систематизацією літературних джерел, виконанням письмових завдань, може проводитися при необхідності у формі дистанційного навчання. Щодо викладання тем, пов'язаних із опануванням викладацької і творчої частин проходження практики, які потребують ілюстративно-пояснювального, дискусійного способу проведення занять із аналізом новітніх досягнень у викладацькій та режисерсько-педагогічній діяльності, їх доречно організувати в аудиторній формі з безпосереднім спілкуванням викладача з аспірантом.

Пошук оптимізації дистанційної та аудиторної форм занять при змішаному навчанні дозволить забезпечити якісну та ефективну підготовку фахівця музично-театральної сфери зі спрямуванням її на режисерсько-творчу, науково-педагогічну, пошуково-дослідницьку діяльність.

9. Рекомендована література

Базова

1. Акулов Е.А. Оперная музыка и сценическое действие. Москва; Екатеринбург: Кабинетный ученый, 2016. 388с.
2. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О. В. Касьянова. Київ, 2020. 256 с.
3. Александрова Е.И. Режиссер работает с хором. XX век. Москва : Культурная революция, 2013. 200с.
4. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Модульне навчання: навч. посібник. Київ: ІСДО,1993. 220 с.
5. Вильсон Г. Психология артистической деятельности: Таланты и поклонники / пер.с англ. А.И. Блейз. Москва: Когито-Центр, 2001. 384с.

6. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч.посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. Київ: Центр навчальної літератури, 2005.
7. Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка: навч.посіб./за ред. М.В. Вачевського. Київ: ТОВ «Кондор», 2012. 336 с.
8. Искусство режиссуры. XX век/ сост. С.К. Никулин, Л.А. Пачхадзе. Москва: Артист. Режиссер. Театр, 2008. 768с.
9. Касьянова О.В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2011. № 2 (11). С. 118-122.
10. Кнебель М.О. Школа режиссуры Немировича-Данченко. Москва : РАТИ-ГИТИС, 2015. 221с.
11. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ: Либідь 2007. 328с.
12. Кох И.Э. Основы сценического движения. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2013. 512с. :ил.
13. Летичевська О.М. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л.М. Венедиктова: моногр. Київ, 2018. 230с. :іл.
14. Налётова И.Н. Опера как целое: системный подход. Кн. 1. Методология: моногр. Санкт-Петербург, Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2013. 185с.
15. Новые формы музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2006. Вып. 2. С. 151 – 262.
16. Новые формы современного музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2003. Вып. 1. С. 281 –348.
17. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України, 2008. 274 с.
18. Покровский Б. Введение в оперную режиссуру. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2009. 88с.
19. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти: моногр.
<http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysnimaterialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsehu.html?start=80>
20. Рекомендації щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової перед вищої та вищої освіти/заг.ред. Є. Стадний, Є. Ніколаєв. Київ: МОН України, 2020. 58 с.
21. Ротбаум Л.Д. Опера и ее сценическое воплощение. Записки режиссера. Москва: Сов. композитор, 1980.262с.

22. Санникова Л.И. Художественный образ в сценографии. 2-е изд., испр. и доп. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2016. 144с.: ил.
23. Сахновський В.Г. Режисура и методика ее преподавания: уч. пособ. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2013. 296с.
24. Станиславский – реформатор оперного искусства: материалы и документы / сост. Г. Кристи, О. Соболевская; Ю. Калашников. Москва: Музыка, 1983. 384 с.
25. Станішевський Ю.О. Національна опера України. 2001-2011: моногр. Київ: Музична Україна, 2012. 304с.
26. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття перша)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №2 (3). С. 58- 78.
27. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття друга)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №4 (5). С. 142- 153.
28. Тышлер Д.А., Мовшович А.Д. Сценическое фехтование. Техника ведения боев, пластика движений и батальная режисура. Москва: Академический Проект; Культура, 2011. 239с.: цв. ил.
29. Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314с.: іл.

Офіційні документи

30. Концепція діяльності Національної музичної академії імені П.І. Чайковського. №33-а-2018. <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Kontseptsiya-diyalnosti-NMAU-imeni-P.I.Chajkovskogo> .
31. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п> .
32. Освітньо-наукова програма підготовки магістра за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура»: рукопис. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. 16 с.
33. Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура»: рукопис. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. 16 с.
34. Освітньо-творча програма підготовки доктора мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура»: рукопис. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. 18 с.
35. Положення про організацію освітнього процесу у Національній музичній академії імені П.І. Чайковського. №214-А – 2019. <https://knmau.com.ua/wp->

content/uploads/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu-u-Natsionalnij-muzichnij-akademiyi-Ukrayini-imeni-P.I.CHajkovskogo.pdf

36. Про вищу освіту: Закон України №1556-18 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
37. Про освіту: Закон України №2145-19 – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
38. Професійний стандарт вищої освіти доктора мистецтва за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво» спеціалізацією «Музична режисура»: рукопис. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2020. 17 с.
39. Статут Національної музичної академії імені П.І. Чайковського. №1779-2020. <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/statut-nmau.pdf>.
40. Стратегія. Національна музична академія імені П.І. Чайковського. №120-А – 2020. <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/Strategiya-NMAU.pdf>.

10. Інформаційні ресурси

Журнали:

Гуманітарні науки

Вища освіта України

Вища школа

Педагогіка і психологія: Вісник Академії педагогічних наук України

Проблеми освіти

Філософська думка

Інформаційні ресурси з історії опери, театрального виконавства, новини сучасного театрального світу:

1. <https://moderato.in.ua/>

2. <https://www.operabase.com/en>

3. <http://www.operanews.com/>

Відео, аудіо, ілюстративні матеріали, електронні бібліографічні ресурси

4. <http://intoclassics.net/>

Публікації сучасних українських музикознавців, театрознавців, критиків та ін.

5. <http://mi-re.do.am/index/0-2>